

MBN AU § 67 Remiss om ansökan och miljökonsekvensbeskrivning; vindparken Ran öster om Gotland

Ärendenummer: MBN 2025/631

Arbetsutskottets förslag till miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden beslutar att lämna yttrande enligt avsnitt under bedömning, gällande ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen (MKB), från Ran Vindpark AB (bolaget).

Jäv

På grund av jäv deltar inte Lars Thomsson (C) i ärendets handläggning.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) lämnar synpunkter på ansökan och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) gällande Vindpark Ran, som planeras i ett ca. 327 kvadratkilometer stort område ca. 12 kilometer öster om Gotland. I området vill Ran Vindpark AB sätta upp som mest 121 vindkraftverk med en totalhöjd på upp till 310 meter.

Detta yttrande ska, utifrån tillsynsmyndighetens roll, ses som synpunkter på verksamheten i stort och behovet av kompletteringar i vissa delar av ansökan.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) är generellt positiv till en utbyggnad av vindkraft och då platsen för den sökta verksamheten delvis sammanfaller med nya översiktsplanen, förefaller det som ett bra val av plats. Den sökta verksamheten är dock omfattande och det är mycket svårt att bedöma vilken påverkan denna skulle kunna leda till på människors hälsa och miljö. Av den anledningen kan inte SBF bedöma om verksamheten i sin helhet kan tillåtas eller ej. Synpunkterna som framförs här får också ses utifrån att viss information kan ha missats, i det digra materialet. Vid den genomgång av ansökan och MKB som gjorts har dock visst behov av kompletteringar upptäckts, se nedan.

SBF ser behov av kompletteringar inom följande områden av ansökan och MKB:

- Fåglar, fladdermöss och driftreglering.
- Hinderbelysning utifrån eventuell påverkan på fåglar och fladdermöss.
- Ansökan saknar redogörelser för plats för anslutning på land, samt varifrån utskeppningen ska ske vid anläggning och vilken hamn som blir aktuell att utgå ifrån vid servicearbeten.

Fåglar, fladdermöss och driftreglering

SBF konstaterar att Bilaga B. 8 "Artskyddsutredning fågel – Ran, ..." inte finns med bland det material som remitterats. Möjligen har det att göra med att bilagan är föremål för sekretessbegäran.

Som SBF förstår det så ska två skyddsåtgärder vidtas för att undvika att fåglar och fladdermöss kolliderar med vindkraftverken. En frigång på minst 30 meter mellan vattenytan och vindkraftverkens rotorspets, samt någon form av driftreglering. Bolaget är villigt att driftreglera verken vid vissa tider för att undvika kollisioner med nattmigrerande småfåglar och fladdermöss. Vidare ska ett undersökningsprogram genomföras, för respektive nattmigrerande fåglar och fladdermöss, för att undersöka att driftregleringen står i rimlig proportion till kostnaden för denna reglering. Hur driften kan regleras står bara skrivet i allmänna ordalag och det framgår inte om det kan innebära att verken stängs av helt eller bara regleras ner. SBF anser att delarna i ansökan och MKB som handlar om driftreglering är för vagt beskrivna för att kunna utgöra underlag för tillsyn, samt att även vad som ska ingå i undersökningsprogrammet måste tydliggöras.

Om det blir aktuellt med kamerasystem som reglering, hur tänker bolaget sig detta och har bolaget övervägt att ha ett svartmålat rotorblad (något som har visat sig effektivt för att undvika kollisioner vid Smøla i Norge)?

Hinderbelysning

Ansökan och MKB saknar ett resonemang om hinderbelysningens eventuella påverka på fåglar och fladdermöss. Det bör utredas hur den, enligt ansökan angivna, hinderbelysningen dels kan påverka migrerande fåglar och fladdermöss och dels kan dra till sig insekter som i sin tur attraherar fladdermöss.

Ingen redogörelse om anslutning till land, eller hemmahamn vid anläggningsarbete och service

Anslutning av Vindpark Ran står som följdverksamhet och det är oklart om anslutningen ska ske till Gotland eller svenska fastlandet. Vidare är det oklart om verkens huvudkomponenter kommer transporteras till närliggande hamn för montering eller gå direkt ut till parkområdet. Dagliga transporter kommer att ske av personal och mindre komponenter från "närliggande installationshamn". Ingenting nämns om omfattningen av transporter, eller tidpunkter på dygn och år för dessa. SBF finner det märkligt att allt detta ska ses som en följdverksamhet och anser att det bör provas inom ramen för denna ansökan.

Tillsynsansvaret är delat enligt vad som framförs i ärendebeskrivning. Enligt SBF framstår det som att det mesta av tillsynen över sökta verksamhet kommer ligga under länsstyrelsens ansvar. Därför avser Region Gotland att lämna tillbaka sin del av tillsynsansvaret till länsstyrelsen, gällande Vindpark Ran, vid ett positivt domslut. I detta sammanhang kan även konstateras att

bolaget i sin ansökan verkar utgå från att det är länsstyrelsen som har det fulla ansvaret för tillsynen.

Till sist vill SBF, utifrån uppgifter i ansökans punkt 38, göra mark- och miljödomstolen och bolaget uppmärksamma på att det sedan 2020 inte längre finns några vindkraftverk på Furillen.

Ärendets behandling under mötet

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnämnden besluta att lämna yttrande enligt avsnitt under bedömning, gällande ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen (MKB), från Ran Vindpark AB.

Lars Thomsson (C) anmäler jäv och lämnar sammanträdesrummet.

Avdelningschef Mattias Edsbagge föredrar ärendet.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2025-04-09

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken – Vindpark Ran, M 4916-24, inkom 2025-03-06

Miljökonsekvensbeskrivning Vindpark Ran, inkom 2025-03-06

Nacka TR M 49-16-24 Kungörelse, daterad 2025-03-04

Region Gotlands yttrande i mål nr M 4916-24, avseende 16:4 MB, daterad 2024-11-18

Sökande

Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen